

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych.

2024-02-09

Czym jest koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego?

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego to regulacje prawne, które uzupełniają prawo wewnętrzne danego państwa, dzięki którym osoby przemieszczające się mogą skorzystać ze świadczeń obowiązujących w danym kraju.

Świadczenia pieniężne podlegające koordynacji

- 0. Zasiłek rodzinny
- 0. Zasiłek pielęgnacyjny
- 0. Świadczenie pielęgnacyjne
- 0. Specjalny zasiłek opiekuńczy
- 0. Jednorazowe świadczenie "Za życiem"
- 0. Świadczenie rodzicielskie

Kto podlega koordynacji?

Jeżeli osoba uprawniona do świadczeń lub członek rodziny tej osoby lub rodzic dziecka przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ([WYKAZ KRAJÓW](#)), a nie jest to związane z pobytem w celach turystycznych, leczniczych lub związanych z podjęciem przez dziecko kształcenia, to musisz się liczyć z dłuższą procedurą przyznawania świadczenia.

W przypadku gdy pobyt osoby uprawnionej do świadczeń lub członka rodziny tej osoby lub rodzica dziecka jest związany z zatrudnieniem lub oddelegowaniem do pracy w innym państwie w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub pobieraniem renty/emerytury, konieczne jest ustalenie, który organ Prezydent Miasta Krakowa czy Wojewoda Małopolski będzie właściwy do przyznania świadczenia. W takiej sytuacji wniosek o przyznanie świadczenia i cała zebrana w sprawie dokumentacja przekazywana jest do Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, który podejmuje stosowne rozstrzygnięcia. Organ ten rozstrzyga kwestię, który kraj ma pierwszeństwo do wypłaty świadczeń – Polska czy państwo, w którym aktualnie pracuje osoba uprawniona do świadczeń lub członek rodziny tej osoby lub rodzic dziecka. Kluczowa podczas ustalania pierwszeństwa jest aktywność zawodowa obojga rodziców.

Są tu możliwe następujące sytuacje:

- 0. Wojewoda odmawia przyznania świadczenia lub przyznaje świadczenie i przekazuje rozstrzygnięcie do Prezydenta Miasta Krakowa, który wypłaca świadczenie.

0. Wojewoda ustali, że Polska nie jest krajem pierwszeństwa wypłaty świadczenia i wniosek o ustalenie prawa do tego świadczenia zostanie przekazany do właściwej instytucji zagranicznej, która ma obowiązek rozpatrzyć przesłany wniosek. Tamtejsza instytucja zagraniczna przyzna oraz wypłaci świadczenie. W sytuacji, kiedy wysokość przysługujących za granicą świadczeń jest niższa od świadczeń, które przysługiwałyby na dzieci w Polsce, Wojewoda może przyznać prawo do dodatku dyferencyjnego. Jest to świadczenie w wysokości różnicy pomiędzy wysokością świadczeń przysługujących w Polsce i za granicą.
0. Wojewoda uznaje, że nie zachodzi przypadek koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego i przekazuje sprawę do Prezydenta Miasta Krakowa, który przyznaje lub odmawia przyznania świadczenia.

Aby ustalić, czy w konkretnej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego **wnioskodawca musi przekazać informacje w formie załącznika dołączonego do wniosku o świadczenie** dotyczące:

- członka rodziny przebywającego za granicą: wskazanie kraju przebywania wraz z adresem zamieszkania poza granicami RP, nr ubezpieczenia zagranicznego/identyfikacyjnego, nazwę i adres pracodawcy lub miejsce prowadzenia działalności gospodarczej poza granicami RP, dokładne daty wyjazdu, rozpoczęcia aktywności zawodowej (zatrudnienie, działalność gospodarcza, pobieranie zasiłku dla bezrobotnych, pobieranie świadczeń emerytalno-rentowych)
- aktywności zawodowej członka rodziny, który mieszka na terenie Polski w okresie pobytu członka rodziny/drugiego z rodziców dziecka za granicą.

[POBIERZ ZAŁĄCZNIK](#)

[ZAŁĄCZNIK WIELKA BRYTANIA \(dot. obywateli polskich\)](#)

[ZAŁĄCZNIK WIELKA BRYTANIA \(dot. obywateli brytyjskich\)](#)

Przekazanie pełnej informacji w załączniku przyczyni się do szybszego rozpatrzenia danej sprawy.

W przypadku, gdy wyjazd osoby uprawnionej do świadczeń lub członka rodziny tej osoby lub rodzica dziecka nastąpi już po wydaniu rozstrzygnięcia o przyznaniu świadczenia, Krakowskie Centrum Świadczeń Urzędu Miasta Krakowa po otrzymaniu informacji o takim wyjeździe, przekazuje wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Gdy Urząd Wojewódzki potwierdzi, że w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, wówczas Krakowskie Centrum Świadczeń uchyla decyzję przyznającą świadczenia za okres, kiedy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego tj.: za okres, kiedy osoba jest zatrudniona lub pobiera świadczenia w innym państwie.

Natomiast jeżeli zostanie ustalone, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub nie ma możliwości ustalenia czy w danej sprawie mają one zastosowanie, wówczas wypłata świadczeń będzie kontynuowana.

Jednakże należy pamiętać, że każda sprawa jest indywidualna i kwestia rozstrzygnięcia oraz czas prowadzonego postępowania przez Małopolski Urząd Wojewódzki może się różnić w zależności od sytuacji danej rodziny.

UWAGA

W związku z opuszczeniem Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię zmianie uległo postępowanie w sprawie stwierdzenia, czy w danej sprawie (świadczenia rodzinne) mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczania społecznego.

Jeżeli wnioskodawca/członek rodziny/drugi z rodziców dziecka rozpoczął przebywanie na terytorium Wielkiej Brytanii przed zakończeniem okresu przejściowego, który nastąpił **z dniem 31 grudnia 2020 r.** i przebywa tam nadal, a pozostali członkowie rodziny zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie świadczeń rodzinnych nieprzerwanie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

WAŻNE!

Przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mają również zastosowanie, gdy drugi rodzic dziecka, którego nie ma w składzie rodziny, przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - np. w przypadku świadczeń rodzinnych gdy wnioskodawca jest osobą samotnie wychowującą dziecko i ma zasądzone świadczenia alimentacyjne na to dziecko od tego rodzica.

Wnioskodawca podlega obowiązkowi zgłoszenia tego faktu a procedura przyznania świadczeń jest analogiczna jak w przypadku osób będących w składzie rodziny!

Niepoinformowanie o wyjeździe lub przebywaniu poza granicami Polski członka rodziny lub drugiego rodzica dziecka może skutkować powstaniem nienależnie pobranych świadczeń, a w konsekwencji – koniecznością ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.